

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821202635
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3821202635.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobkyne V. Q., narodenej XX.XX.XXXX, bytom F. K. XXX/X, H., právne zastúpenej advokátskou kanceláriou W. & W., so sídlom M. 1, A., proti žalovanému W. E. B., B. so sídlom W. XX, A., J.: XX XXX XXX, právne zastúpeným P. K. Q.. P. E., B., so sídlom K. XX, A., o obnovu konania, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 14C/18/2021-48 zo dňa 8. februára 2022 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný má proti žalobkyňi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania **v celom rozsahu.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol obnovu konania vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 13Csp/46/2017 (výrok I.) a rozhodol, že žalovaný má proti žalobkyňi nárok na náhradu 100% trov konania (výrok II.). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že najskôr posudzoval, či je žaloba na obnovu podaná včas s poukazom na § 403 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedol, že žalobu na obnovu konania podala žalobkyňa, ktorá v konaní na súde prvej inštancie pod sp. zn. 13Csp/46/2017 vystupovala tiež v postavení žalobkyne. Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 13Csp/46/2017-38 zo dňa 21.07.2017 súd zamietol žalobu žalobkyne, ktorá sa od žalovaného domáhala zaplata sumy 449,40 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa sa proti rozsudku odvolala a Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 5Co/68/2018-67 zo dňa 20.06.2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.07.2018. Žaloba na obnovu konania bola doručená súdu prvej inštancie dňa 01.07.2021, a preto považoval žalobu na obnovu za podanú včas pred uplynutím lehôt uvedených v § 403 CSP. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobkyňa v žalobe uviedla, že dôvody návrhu na obnovu konania opiera o ustanovenia § 397 písm. a) a písm. e) CSP, a preto skúmal, či sú uvedené dôvody obnovy v danom prípade naplnené. K dôvodu obnovy podľa § 397 písm. a) CSP uviedol, že rozhodnutie Súdneho dvora EÚ (C-485/19), ktoré žalovaná považuje za dôvod obnovy, sa netýka ani strán konania, ktoré má byť obnovené a ani predmetu pôvodného konania, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 105/1998 a rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. US 161/2012, ktoré konštatovali, že právny názor na výklad zákona vyslovený iným orgánom (iným súdom) než súdom, ktorý vec prejednal v rámci svojej právomoci, nie je spôsobilým dôvodom na obnovu konania. Súd prvej inštancie tak mal za to, že podmienka pre povolenie obnovy podľa ustanovenia § 397 písm. a) Civilného sporového poriadku splnená nebola, a preto nebolo možné obnovu povoliť na základe uvedeného dôvodu. K uplatnenému dôvodu podľa § 397 písm. e) CSP súd prvej inštancie konštatoval, že sa vyžaduje, aby bolo rozhodnutie Súdneho dvora EÚ záväzná strana pre strany sporu, avšak v danom prípade takáto záväznosť absentuje, keďže strany vystupujúce

v tomto spore neboli zároveň (obaja naraz) stranami v konaní Súdneho dvora EÚ C-485/19. Súd prvej inštancie poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci III.ÚS 345/2017-47, kde sa Ústavný súd vysporiadal aj s rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci C-234/04 zo 16.03.2006 Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ vyplynulo, že únieové právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmaval a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátného súdu, ak sa aj ukáže, že je v rozpore s právom Európskeho spoločenstva a na to, aby sa zabezpečila stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými, čím zdôraznil dôležitosť zásady res iudicata (jedinou výnimkou, keď Súdny dvor zakotvil povinnosť prelomiť túto zásadu, je situácia, keď vnútroštátny súd rozhodne vec, ktorá nepatrí do jeho kompetencie, ale do kompetencie orgánu Európskej únie). Súd prvej inštancie uviedol, že ústavný súd konštatoval, že návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posúdení veci. Súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade nenastali také okolnosti, ktoré by si vyžiadali prelomenie zásady res iudicata a povolením obnovy by postupoval v rozpore s právnymi závermi, ktoré Súdny dvor EÚ konštatoval vo veci C-234/04. Poukázal na to, že rozsudok napadnutý žalobou na obnovu konania je v nesúlade s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ C-485/19 len v otázke právneho posúdenia veci, teda povolenie obnovy nie je možné, a preto dospel k záveru, že nebol naplnený ani druhý žalobkyňou tvrdený dôvod obnovy konania. Vzhľadom na uvedené zamietol obnovu konania vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 13Csp/46/2017. Právne vec posúdil podľa § 397 písm. a) a e), § 400, § 403 ods. 1, 2 a § 414 CSP. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP. Nakoľko žalovaný mal v konaní plný úspech, priznal mu nárok na náhradu konania v plnom rozsahu. O konkrétnej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa včas odvolanie, v ktorom uviedla, že odvolaním namieta, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Podľa jej názoru sa rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 týkalo predmetu pôvodného konania vzhľadom na to, že sa v ňom posudzovala otázka premlčacej doby pre vydanie reštitučných nárokov spotrebiteľov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom v pôvodnom konaní, ktorého obnovy sa domáha, t.j. v konaní vedenom Okresným súdom Prievidza sp. zn. 13Csp/46/2017, bolo vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu rozhodné posúdenie plynutia premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z uvedeného dôvodu mala za to, že neobstojí súdom prvej inštancie tvrdený záver, že rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 sa netýka predmetu pôvodného konania a nie je použiteľné k výkladu § 397 písm. a) CSP. Uviedla, že súd prvej inštancie k uplatnenému dôvodu podľa § 397 písm. e) CSP nesprávne posúdil postavenie a záväznosť práva Európskej únie vo vzťahu k členským štátom a jednotlivcom, pričom sa nezaoberal a nevysporiadal s jej právnou argumentáciou, kde uviedla a zdôvodnila záväznosť práva Európskej únie vrátane rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 pre každého jednotlivca bez ohľadu na skutočnosť, či tá ktorá osoba je účastníkom konania v rámci ktorého sa rozhodnutie orgánov Európskej únie vydalo. Poukázala na to, že nadradenosť, a teda aj záväznosť akéhokoľvek práva EÚ vrátane rozhodnutí Súdneho dvora EÚ vyplýva už zo samotného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-6/64 Costa vs. ENEL, pričom jednotnosť práva EÚ možno zabezpečiť iba za podmienky, že judikatúra Súdneho dvora, t. j. výklad ustanovení európskeho práva bude záväzný na všetky prípady vo všetkých členských štátoch podľa tejto judikatúry. Uviedla, že judikatúra Súdneho dvora EÚ sa uplatňuje nielen na sporové strany v konkrétnom prípade, ale na strane druhej aj na neurčitý počet osôb, preto ho možno opakovane použiť. Žalobkyňa zastáva názor, že súd prvej inštancie vôbec neriešil nadradenosť práva Európskej únie nad vnútroštátnym právom, a teda z nej vyplývajúcu záväznosť práva Európskej únie pre jednotlivé členské štáty, ako aj samotných jednotlivcov a napriek tomu, že nebola priamo účastníkom konania vedeného vo veci C-485/19 na základe návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného Krajským súdom v Prešove vo veci R. W., je právny názor Súdneho dvora EÚ rovnako záväzný tak pre účastníkov daného prejudiciálneho konania ako i pre iné osoby, vrátane nej. Žalobkyňa má za to, že z nálezu Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. III. ÚS 345/2017 nevyplýva súdom prvej inštancie tvrdený záver, že návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posúdení veci alebo nesprávnosti procesnej povahy. Namietala, že súd prvej inštancie zastal názor, že na posudzovanie návrhu na obnovu konania uplatneného podľa § 397 písm. e) CSP má zásadný vplyv rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-234/04 zo 16.03.2006 Rosmarie Kapferer proti Schlank & Schick GmbH, v ktorom Súdny dvor uviedol, že únieové právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmaval a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátného súdu, ak sa preukáže, že je v rozpore s právom Európskeho

spoločenstva, pričom na daný prípad nie je možné aplikovať dané rozhodnutie, pretože Súdny dvor EÚ vo veci C-234/04 hovorí o porušení práva Spoločenstva právoplatným rozhodnutím, avšak v čase vydania rozhodnutia, vo vzťahu ku ktorému sa domáha obnovy konania, rozhodnutie Súdneho dvora EÚ neexistovalo, a teda nemohlo byť ani porušené. Má za to, že ak by sa pripustil výklad, že neskôr prijaté rozhodnutia Súdneho dvora EÚ resp. iného orgánu EÚ by nemohlo byť aplikovateľné ako dôvod obnovy podľa CSP, stratil by inštitút obnovy konania podľa § 397 písm. a) a písm. e) CSP zmysel. Vzhľadom na to navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, povolil obnovu konania vedeného Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 13Csp/46/2017 a rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaný sa k odvolaniu vyjadril podaním, v ktorom uviedol, že záver konajúceho súdu o nepreukázaní dôvodov obnovy konania je správny, pričom žalobkyňa v konaní v zmysle § 397 písm. a) CSP nepredložila žiadne rozhodnutie, ktoré sa týka predmetu sporu a je záväzné pre sporové strany. Má za to, že rozhodnutie C-485/19 nie je záväzné ani pre žalobkyňu a ani žalovaného, nakoľko ide o rozhodnutie o predbežnej otázke - t.j. o podaní výkladu úniijného práva a dané rozhodnutie sa ani netýka predmetu sporu. Uviedol, že takéto rozhodnutie všeobecnú záväznosť nemá a je na mieste práve použiť záver SD EÚ vo veci C-234/04 zo 16. marca 2006 Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH kedy aj Súdny dvor EÚ uviedol, že úniové právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmal a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ak sa aj ukáže, že je v rozpore s právom Európskeho spoločenstva. Považuje za nesprávne tvrdenia žalobkyne odvolávajúcej sa na rozhodnutie Costa vs. ENEL (C-6/64), pretože neobsahuje žiadne ustanovenie o nadradenosti či záväznosti rozhodnutí SD EU o prejudiciálnych otázkach spôsobom, ako to prezentuje a tvrdí žalobkyňa a rovnako ani rozhodnutie vo veci CILFIT neobsahuje takýto záver (rozhodnutie sa týka len výkladu v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor EÚ). Žalovaný poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 345/2017, v ktorom sa uvádza : „Aj keby sa súd pri vydaní platobného rozkazu prijateľnosťou dohodnutej zmluvnej podmienky vôbec nezaoberal, alebo keby sa s ňou zaoberal, ale s nesprávnym záverom, nemôže ísť o rozpor s európskou judikatúrou. Takýto nedostatok nemožno odstraňovať prostredníctvom obnovy konania, pretože návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posúdení veci alebo nesprávnosti procesnej povahy.“ Žalovaný má za to, že v čase vydania právoplatného rozsudku č.k. 18Csp/114/2018 bola Slovenská republika členom EÚ, pričom ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd nedospeli k záveru o nutnosti požiadať SD EÚ o výklad v rámci prejudiciálneho konania a iný právny názor, prijatý s odstupom času, preto nielenže nespĺňa požiadavky vnútroštátnej právnej úpravy a judikatúry o dôvodoch pre obnovu konania, ale s poukazom na rozhodnutie SD EÚ vo veci C-234/04 zo 16. marca 2006 Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH ani nemôže byť považovaný za spôsobilý dôvod obnovy konania. Záverom navrhol, aby odvolací súd zamietol odvolanie a potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a aby žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 379 a §380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

5. Súd prvej inštancie vec správne posúdil a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie dodáva:

6. Ako podporný argument správnosti dôvodov konštatovaných súdom prvej inštancie slúži porovnanie CSP s predchádzajúcim právnym predpisom upravujúcim občianske súdne konanie, t.j. s O.s.p., ktorý bol platný a účinný do 30.06.2016. V § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. bolo stanovené, že právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Vyššie citovaný § 397 písm. e) CSP prevzal uvedené ustanovenie z O.s.p., pričom však explicitne doplnil, že je možná obnova konania z tohto dôvodu, len ak je takéto európske rozhodnutie pre strany záväzné. Tým zákonodarca spresnil, že dôvod obnovy konania sa nemôže týkať takého rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, ktoré pre strany záväzné nie je, hoci sa aj týka otázky výkladu práva EÚ. V prejednávanej veci rozhodnutie

Súdneho dvora EÚ, od ktorého žalobkyňa odvodzuje prípustnosť žaloby na obnovu konania, nie je záväzné pre strany konania.

7. V prípade, ak by bola prijatá argumentácia žalobkyne, bola by zásadným spôsobom narušená právna istota, pretože by právoplatnosť vnútroštátnych súdnych rozhodnutí závisela na budúcom možnom rozhodnutí Súdneho dvora EÚ o výklade práva EÚ, na základe ktorého by sa pripustila obnovu konania. Takto by právoplatnosť rozhodnutia bola 3 roky od právoplatnosti rozhodnutia len podmienená (podľa § 403 ods. 3 CSP žaloba na obnovu konania sa podáva najneskôr v lehote 3 rokov od právoplatnosti rozhodnutia), čo by narušalo princíp právnej istoty, dôveru ľudí v právo a v nastolenie právnej istoty súdnym rozhodnutím.

8. Navyiac, doktrinálne závery nepripúšťajú obnovu konania na podklade rozhodnutia o predbežnej otázke v inej právnej veci. Zdôrazňujú, že „rozhodnutie vydané v konaní o predbežnej otázke je záväzné, a to najskôr pre súd, ktorý položil predbežnú otázku. Vzhľadom ku svojej precedenčnej povahe je potom takéto rozhodnutie záväzné i pre všetky ostatné vnútroštátne súdy, a tie majú preto povinnosť ho rešpektovať a aplikovať vo všetkých konaniach, ktoré prejednávajú“ (Tomášek, M., Týč, V., Petrlík, D. a kol. Právo Evropské unie. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2021, s. 415). V danej veci však už súd právoplatne rozhodol, preto sa nejedná o konanie, v ktorom by bol povinný súd aplikovať záver rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, teda spätne, a preto ani nemohol aplikovať rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, keďže v čase jeho rozhodovania nebolo vydané. Nie je tak možné akceptovať záver, že judikatúrny posun je dôvodom obnovy konania (tento záver už odvolací súd zaujal v rozsudku zo dňa 28.10.2021, sp. zn. 17Co/105/2020, pričom nie je dôvod od jeho záverov ustupovať).

9. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny vrátane rozhodnutia o trovách konania.

10. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto má v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP voči neúspešnej odvolateľke (žalobkyni) nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).